

Az Európai Unió
Tanácsa

Brüsszel, 2023. november 17.
(OR. en)

15405/23

ESPACE 85

FELJEGYZÉS

Küldi:	a Tanács Főtitkársága
Címzett:	az Állandó Képviselők Bizottsága/a Tanács
Tárgy:	<i>A Tanács (Versenyképesség (Belső Piac, Ipar, Kutatás és Űrpolitika)) 2023. december 7–8-i ülésének előkészítése A jövőbeli uniós űrpolitika egy változó világban – Véleménycsere</i>

Mellékelten továbbítjuk a delegációknak „A jövőbeli uniós űrpolitika egy változó világban” című, a Versenyképességi Tanács 2023. december 8-i ülésén folytatandó eszmecseréhez készült elnökségi feljegyzést.

A jövőbeli uniós űrpolitika egy változó világban

Az űrtechnológia, az űradatok és az űrszolgáltatások nélkülözhetlenné váltak az európai társadalmakban és gazdaságokban. Ezáltal mára a kutatás, a technológiai fejlődés és innováció mozgatórugóit jelentik, minőségi munkahelyeket teremtenek és gazdasági növekedést eredményeznek, növelik Európa versenyképességét, elősegítik a zöld és digitális átállást, védik az EU-t és polgárait, valamint fokozzák az EU rezilienciáját és biztonságát. Az elmúlt években és a jelenlegi geopolitikai környezetben számos olyan kockázat merült fel, amelyek rávilágítanak arra, hogy meg kell védeni az uniós űrtechnológiai eszközöket és meg kell őrizni azokat az űralapú szolgáltatásokat, amelyek garantálják a kollektív biztonságunkat, és amelyek jelenleg és hosszú távon is az EU stratégiai autonómiájának sarokköveit jelentik.

A világűr fenntarthatósága

Az űrtevékenységek gyors terjedése – különösen az alacsony Föld körüli pályákon (LEO) – és ennek a környezetre gyakorolt hatása veszélyezteti a világűr hosszú távú fenntarthatóságát. A fenntarthatósággal kapcsolatos uniós megközelítésnek olyan intézkedések és megoldások kidolgozásához kell vezetnie, amelyek a világűr használatával kapcsolatos konkrét kihívások kezelésére irányulnak: ilyen kihívások például az űrszemét exponenciális növekedése, a megakonstellációk, a frekvenciák korlátozott rendelkezésre állása vagy a csillagászati megfigyelések zavarása. Ez megerősíti majd az EU szerepét a fejlemények alakításában és a globális szintű szabványok kidolgozásának előmozdításában.

Biztonság és védelem

A világűr nemcsak az európai társadalmaink és gazdaságaink, hanem a biztonság és a védelem szempontjából is a növekedés és a jólét kulcsfontosságú tényezőjévé vált. Tudatában annak, hogy az EU űrtechnológiai eszközei polgári ellenőrzés alatt állnak, és elismerve az uniós űrprogram jelentőségét, a Tanács által 2022 márciusában jóváhagyott stratégiai iránytű közös stratégiai jövőképet biztosít az EU biztonság és védelem terén betöltött szerepéről. Az uniós biztonsági és védelmi űrstratégiáról szóló 2023. márciusi közös közlemény célja, hogy segítsen az EU-nak a világűrrel kapcsolatos kockázatok és fenyegetések közös értelmezésének kialakításában. Az uniós biztonsági és védelmi űrstratégiáról szóló, nemrégiben elfogadott következtetésekből a Tanács elismeri a kettős felhasználású űrrendszerek és -szolgáltatások fejlesztésének fontosságát, és ismételten hangsúlyozza az űralapú megoldások jelentőségét a biztonság és a védelem területén.

Az EU stratégiai autonómiája

Az űrkutatás szempontjából kritikus technológiákhoz és anyagokhoz való korlátozott hozzáférés, valamint a globális értékláncnak a geopolitikai feszültségek által is súlyosbított zavarai további jelentős kockázatot jelentenek az EU stratégiai autonómiájára, valamint a világűrhez való hozzáférésre és annak hasznosítására való képességére nézve. A tagállamok elismerték, hogy az ellátás biztonsága és az űr szempontjából releváns kritikus technológiákhoz való korlátlan hozzáférés révén meg kell erősíteni az uniós űrértékláncok technológiai szuverenitását, versenyképességét és rezilienciáját, ugyanakkor a hasonlóan gondolkodó partnerekkel folytatni kell a kölcsönösen előnyös együttműködést.

Ezen túlmenően Európa jelenleg példa nélküli válsággal néz szembe a világűrhez való autonóm hozzáférés hiánya miatt. Az Ariane 5 műveleteinek és a Szojuz-rakéták Kourouból történő fellövésének beszüntetése, a Vega C programmal kapcsolatos kényszerszünet és az Ariane 6 fejlesztésének késedelve közvetlenül korlátozza az Unió képességét a kiemelt uniós űrpolitikai programok, a Galileo, a Kopernikusz és a küszöbön álló IRIS² konstelláció telepítésére és feltöltésére.

Sürgősen le kell vonni a tanulságokat annak érdekében, hogy az Unió – európai megoldások alkalmazásával – autonóm, megbízható és költséghatékony módon férhessen hozzá a világűrhez. Az Európai Uniónak – az európai indítási szolgáltatások első intézményi ügyfeleként és a kritikus fontosságú európai űrtechnológiai eszközök programirányítójaként, valamint az új és diverzifikált indítási megoldások innovációs inkubátoraként – e célból együtt kell működnie a tagállamokkal és az Európai Űrügynökséggel.

Kérjük a minisztereket, hogy válaszoljanak a következő stratégiai kérdésekre:

1. Ön szerint az uniós biztonsági és védelmi űrstratégia milyen hatással lesz a jövőbeli uniós űrpolitikára? Hogyan lehetne a jövőben a biztonsági és védelmi szempontokat beépíteni az uniós űrprogram polgári irányítás alatt álló különböző elemeibe?
2. Hosszú távon – az ügyféli szerepen túl – milyen szerepet játszhatna az EU az Unió űrhez való önálló hozzáféréseinek biztosításában?